

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพระนคร

แบบทดสอบสำหรับงานวิจัย

แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามถึงสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงใน [ ] ที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุดตามความเป็นจริง

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อาชีพของผู้ปกครอง
 รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรม
 ธุรกิจหรือค้าขาย รับจ้างหรืออื่น ๆ
3. สถานที่ตั้งของโรงเรียน
 เขตเมือง เขตชนบท

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง แบบทดสอบต่อไปนี้เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับบุคคลซึ่งพบปัญหาที่ต้องตัดสินใจ ขอให้นักเรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ อย่างละเอียด และปฏิบัติดังนี้

1. แบบทดสอบนี้ต้องการทราบเพียงว่า หากนักเรียนพบกับเหตุการณ์ตามสถานการณ์เหล่านั้นแล้ว นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร และใช้เหตุผลอย่างไรในการตัดสินใจ ดังนั้นคำตอบของนักเรียนจึงไม่มีโอกาสผิด และไม่กระทบกระเทือนผลการเรียนของนักเรียน จึงขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
2. แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ใกล้เคียงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
3. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก.ข. หรือ ค. ที่ตรงกับคำถามนั้น เพียงคำตอบเดียวในกระดาษคำตอบ (กระดาษคำตอบอยู่ท้ายแบบทดสอบนี้)
4. หากนักเรียนไม่เข้าใจตอนใด ขอให้นักเรียนถามคุณครูก่อนทำ
5. แบบทดสอบนี้มี 60 ข้อ ใช้เวลา 40 นาที

ตัวอย่าง

(0) เด็กหญิงพินเป็นนักเรียนชั้น ป.1 วิ่งเล่นกับเพื่อน บังเอิญสะดุดก้อนหินตกลง ทำให้เป็นแผลถลอกที่แขนและที่ขา เด็กหญิงพินจึงนั่งร้องไห้ด้วยความเจ็บปวด ถ้านักเรียนพบเหตุการณ์ดังกล่าวจะอย่างไร

- ก. รีบวิ่งไปบอกเพื่อน
- ข. รีบช่วยปฐมพยาบาลให้
- ค. ร้องบอกว่าสมน้ำหน้าอยากขบถ

กระดาศำตอบ

~~ก~~ ข ค
เมื่อนักเรียนจะทำอย่างข้อ ก

~~ก~~ ~~ข~~ ค
เมื่อนักเรียนจะเปลี่ยนจากข้อ ก เป็นข้อ ข

1. ประนอมเป็นคนเรียบร้อย พุดจาอ่อนหวาน เป็นที่รักของเพื่อน ๆ และครู ประนอมได้รับความไว้วางใจจากครูให้ดูแลทำความสะอาดโต๊ะครู เพลินพิศก็อยากทำหน้าที่นี้ด้วยจึงไปพูดกับประนอม ถ้านักเรียนเป็นประนอม นักเรียนจะให้เพลินพิศทำหน้าที่นี้ด้วยหรือไม่
  - ก. ให้ ถ้าคุณครูอนุญาต
  - ข. ให้ เพราะจะได้ช่วยกันทำ
  - ค. ไม่ให้ เพราะเพลินพิศจะแย่งหน้าที่นี้ไป
2. ในห้อง ป.6 กลุ่มนักเรียนได้มีข้อตกลงร่วมกันว่าจะไม่ขีดเขียน ทั้งกระดาศหรือทำให้ห้องสกปรก ถ้าใครฝ่าฝืน จะต้องโดนปรับให้ทำเวรคนเดียวตลอดสัปดาห์ ถ้านักเรียนอยู่ในห้องนี้ นักเรียนจะทำตามข้อตกลงนี้หรือไม่
  - ก. ทำ เพราะเป็นข้อตกลงของกลุ่ม
  - ข. ทำ เพราะไม่อยากโดนปรับ
  - ค. ไม่ทำ เพราะไม่เห็นด้วยกับข้อตกลงนี้

3. เพื่อน ๆ ตกลงจะจัดสังสรรค์กันที่บางแสน คุณครูก็ไปร่วมด้วย บ๊วยเป็นคนที่ไม่ชอบไปเที่ยวทะเล ทั้งยังเบื่อบางคนที่ชอบทำตัวผิดระเบียบ ถ้านักเรียนเป็นบ๊วย นักเรียนจะไปหรือไม่
- ไม่ไป เพราะไม่ชอบทะเล
  - ไป เพราะมีเพื่อนสนิทไปด้วย
  - ไป เพราะเป็นกิจกรรมของห้อง
4. เพื่อนนักเรียนที่เรียนห้องเดียวกัน เป็นคนต่างจังหวัด มักพูดติดสำเนียงภาษาถิ่นเสมอเพื่อน ๆ มักชอบล้อเลียนจนเกิดเป็นปากเสียงกัน นักเรียนเป็นเพื่อนคนหนึ่งอยู่ในเหตุการณ์นั้น นักเรียนคิดว่าจะทำอย่างไร
- ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวเพราะอาจจะทำให้เกิดการทะเลาะขึ้น
  - ไกล่เกลี่ยแล้วบอกให้ฝ่ายที่ถูกล้อเลียนยอมรับสภาพของตนเอง
  - ไกล่เกลี่ยให้เลิกลากันไป หาโอกาสอื่นชี้แจงให้เข้าใจซึ่งกันและกัน
5. บิบัติเป็นคนชอบฟังเพลงพื้นเมือง แต่พอจะจัดดนตรีเพื่อหาเงินซื้ออุปกรณ์การเรียนช่วยเหลือนักเรียนยากจน เพื่อน ๆ ของบิบัติมักเสนอรายการดนตรีประเภทสากล และลูกกรุง ถ้านักเรียนเป็นบิบัติ นักเรียนจะทำอย่างไร
- ช่วยจัดงานแล้วก็ปลีกตัวไปทีอื่น
  - ช่วยจัดงานพร้อมทั้งร่วมสนุกด้วย
  - คัดค้านเต็มที่ และบอกให้เสนอเพลงที่ตนชอบ
6. ใกล้ถึงวันปีใหม่ นักเรียนช่วยกันตกแต่งห้องเรียนของตน ต่างคนต่างช่วยกันอย่างแข็งขันจนเสร็จ ทุกคนก็หยุดพัก บางคนก็เดินดูห้องอื่นจัดห้องเรียน แล้วกลับมาบอกเพื่อน ๆ ว่าห้องของเราจัดสวยสู้ห้องนั้นไม่ได้ ถ้านักเรียนได้ฟังเช่นนี้จะพูดว่าอย่างไร
- พวกเราได้พยายามทำดีที่สุดแล้ว
  - ปีต่อไปพวกเราควรทำให้ดีกว่านี้
  - เราควรภูมิใจในผลงานของพวกเรา
7. *15/1/20* พิมพ์มีฐานะค่อนข้างจะรวยกว่าทุกคนในกลุ่มเดียวกัน กลัวเพื่อนจะมาเบียดเบียน จึงคบเพื่อนที่มีฐานะใกล้เคียงกัน ส่วนเพื่อนที่ยากจนกว่า พิมพ์จะไม่สนิทสนมด้วย ถ้านักเรียนเป็นพิมพ์นักเรียนจะทำอย่างไรพิมพ์หรือไม่

- ก. ทำ เพราะกลัวเพื่อนที่จนกว่ายืมเงิน
- ข. ไม่ทำ เพราะการคบคนไม่ควรดูแต่เพียงฐานะ
- ค. ไม่ทำ เพราะเพื่อนที่ยากจนอาจจะให้ความช่วยเหลือเราก็คงได้
8. อานนท์ เป็นเด็กยากจน ได้อาศัยอยู่กับญาติซึ่งช่วยส่งเสียเรื่องการเรียนให้ ครอบครัวนี้มีสมาชิกหลายคน มีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ทุกคนรักใคร่กันดีไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ถ้านักเรียนเป็นอานนท์ นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร
- ก. อึดอัดที่มีสมาชิกอาศัยหลายคน
- ข. สุขใจที่ได้อยู่กับครอบครัวนี้
- ค. เก่งใจจึงไม่พูดคุยกับใครมากนัก
9. ขณะเดินมาโรงเรียน มาเฝ้าพบเพื่อนที่เรียนด้วยกันกำลังคุยกันอย่างสนุกสนาน จึงไม่มีใครสังเกตเห็นมาเฝ้าเดินมา ถ้านักเรียนเป็นมาเฝ้า นักเรียนจะเข้าร่วมกลุ่มสนทนาหรือไม่
- ก. เข้าร่วม เพราะต้องเดินผ่านทางนั้นอยู่แล้ว
- ข. เข้าร่วม เพราะเป็นเพื่อนที่เรียนด้วยกัน
- ค. ไม่เข้าร่วม เพราะต้องรีบเข้าห้องเรียน
10. วุฒิ และอเนกเป็นเพื่อนเรียนห้องเดียวกัน ต่อมาวุฒิกับอเนกเกิดขัดใจกันด้วยเรื่องส่วนตัว วุฒิจึงไปพูดกับเพื่อนคนอื่น ๆ ว่าอเนกเป็นคนไม่ดีอย่าไปคบสมาคมด้วย ถ้านักเรียนเป็นวุฒินักเรียนจะทำเช่นนั้นหรือไม่
- ก. ทำ เพราะจะได้ไม่มีใครคบกับอเนก
- ข. ไม่ทำ เพราะจะส่งผลให้สมาชิกในกลุ่มขัดแย้งกัน
- ค. ไม่ทำ เพราะทำให้เราเสียหายมากกว่าเป็นผลดี
11. พรรณี และนภาเป็นเพื่อนรักกัน ต่อมาจุรีซึ่งเป็นเพื่อนใหม่เข้ามาเรียนห้องเดียวกัน เวลาผ่านไป จุรีมีความรู้สึกไม่ชอบนภา แต่พรรณีกลับชื่นชมจุรี ทั้งสองจึงสนิทสนมกัน ภายหลังทั้งสองมีเรื่องทะเลาะกับนภา จุรียุให้พรรณีทำร้ายนภาจนได้รับบาดเจ็บ ถ้านักเรียนเป็นนภา นักเรียนควรทำอย่างไร
- ก. จะทำร้ายโต้ตอบกลับให้ได้
- ข. นำเรื่องไปฟ้องผู้ปกครองและครู
- ค. จะพยายามพูดปรับความเข้าใจกัน

12. ขณะที่อยู่ค่ายพักแรมที่โรงเรียน แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายให้ส่งตัวแทนมาร่วมกิจกรรมเป็นกิจกรรมง่าย ๆ ที่เล่นสนุก ๆ จึงขออาสาสมัครกลุ่มละ 2 คน ถ้านักเรียนอยู่ค่ายพักแรมนั้น นักเรียนจะอาสาออกไปหรือไม่
- อาสา เพราะอยากให้ความร่วมมือ
  - อาสา เพราะจะให้เพื่อนเห็นความสามารถ
  - ไม่อาสา เพราะถ้าเล่นไม่ดีจะถูกวิจารณ์
13. ในการจัดประกวดห้องเรียน คุณครูให้นักเรียนที่มีความสามารถทางวาดรูป ช่วยกันวาดภาพบนฝาผนังในห้องเรียน นักเรียนหลายคนอาสาวาดให้ ทุกคนช่วยกันวาดอยู่หลายวันงานก็เสร็จ ใครเห็นแล้วอดที่จะชมไม่ได้ ถ้านักเรียนเป็นคนช่วยวาดด้วย นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร
- ภูมิใจที่มีส่วนร่วมทำงานด้วย
  - เสียดายที่ไม่ได้วาดคนเดียว
  - กระหม่อมใจในฝีมือของตนเอง
14. วันขึ้นปีใหม่ ครู นักเรียน และประชาชนทั่วไป จะร่วมทำบุญตักบาตรด้วยกันที่วัด ใกล้โรงเรียนของนักเรียน คุณครูจึงขอแรงนักเรียนชั้น ป. 6 ช่วยกันจัดเตรียมสถานที่ให้พร้อม ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะช่วยตามที่คุณครูขอหรือไม่
- ช่วย เพราะงานจะได้เสร็จ
  - ช่วย เพราะคุณครูจะได้พอใจ
  - ไม่ช่วย เพราะไม่ถนัดงานด้านนี้
15. ในการเข้าค่ายพักแรม กลุ่มของสมชายได้รับมอบหมายให้ทำความสะอาดบริเวณห้องน้ำห้องส้วม สมชายไม่ชอบทำงานอย่างนี้เลย แต่สมชายก็ช่วยเพื่อน ๆ ทำ ถ้านักเรียนเป็นสมชาย นักเรียนจะช่วยทำหรือไม่
- ช่วย เพราะทำให้เพื่อนพอใจ
  - ช่วย เพราะคิดว่าเป็นงานของกลุ่ม
  - ไม่ช่วย เพราะคิดจะทำงานอื่นแทน
16. ขณะที่มาหนึ่งดูโทรทัศน์ รายการที่มาเฝ้าดูอยู่นั้นกำลังสนุก มานีชอบมาก น้องชายรีบเข้ามาบอกว่าอยากดูการ์ตูน จึงขอร้องมานีช่วยเปลี่ยนไปดูการ์ตูนแทน ถ้านักเรียนเป็นมานี นักเรียนจะ เปลี่ยนให้น้องหรือไม่

ก. เปลี่ยน เพราะต้องการให้น้องได้ดูการ์ตูน

ข. เปลี่ยน เพราะไม่อยากให้น้องแกล้งตน

ค. ไม่เปลี่ยน เพราะเรื่องที่กำลังสนุก

17. ครอบครัวของสุดาอยากจน สุดาเป็นพี่คนโต เรียนจบชั้นม. 6 สุดาอยากจะเรียนต่อมหาวิทยาลัย แต่แม่ของสุดาไม่มีเงินจะส่งเสีย และยังมีน้อง ๆ อีกหลายคนที่กำลังเรียน สุดาจึงตัดสินใจทำงาน เพื่อส่งน้อง ๆ เรียน ถ้านักเรียนเป็นสุดานักเรียนจะทำอย่างสุดาหรือไม่

ก. ทำ เพราะแม่ของสุดาไม่มีเงิน

ข. ทำ เพราะน้อง ๆ จะได้มีโอกาสเรียน

ค. ไม่ทำ เพราะตนจะไม่มีโอกาสเรียนมหาวิทยาลัย

18. ครูประจำชั้นให้นักเรียนที่สมัครใจจะช่วยเหลือโรงเรียน ให้มาโรงเรียนในช่วงปิดเทอม เพื่อช่วยรดน้ำต้นไม้และทำความสะอาดห้องธุรการ ถ้านักเรียนว่างนักเรียนจะมาหรือไม่

ก. มา เพราะอยู่บ้านเพื่อนไปชวน

ข. มา เพราะอยากจะช่วยเหลือคุณครู

ค. ไม่มา เพราะช่วงปิดเทอมไม่มีการเรียนการสอน

19. หลังจากสมศรีทานอาหารกลางวันแล้ว ยังเหลือเงินอยู่ 5 บาท รู้สึกอยากจะทำขนมจึงเดินไปซื้อ ระหว่างทางสมศรีพบน้องที่เรียนอยู่ชั้นม. 2 มาบอกว่ายังไม่ได้ทานข้าว เพราะทำเงินหาย ถ้านักเรียนเป็นสมศรี นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. ไม่สนใจแล้วเดินไปซื้อขนม

ข. เอาเงินที่เหลือ 5 บาทให้น้องซื้อข้าวทาน

ค. ส่งสอน้องไว้ให้เป็นคนสะเพรา แล้วก็เดินไปซื้อขนม

20. พรศักดิ์เป็นหัวหน้าห้องชั้น ป. 6 มีนิสัยชอบช่วยเหลือเพื่อน ๆ เสมอ ทั้งคอยดูแลเพื่อน ๆ ที่เรียนไม่ทันและช่วยเหลืองานของครูเมื่อครูวานให้ทำ บางโอกาสยังช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเต็มที่ เวลาของพรศักดิ์ส่วนมาก จะอุทิศให้แก่ห้องเรียนและโรงเรียน ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะทำอย่างพรศักดิ์หรือไม่

ก. ทำ เพราะต้องการช่วยเหลือส่วนรวม

ข. ทำ เพราะเป็นที่ชื่นชมของครูและเพื่อน

ค. ไม่ทำ เพราะงานมากเกินไปความสามารถ

21. บริษัทแห่งหนึ่งได้นำ เครื่องดื่มมาแจกให้นักเรียน คุณครูให้นักเรียนแต่ละชั้นจากชั้น ป.1 ถึง ป. 6 เข้าแถวรับแจกเครื่องดื่ม เมื่อถึงสุชาติ เครื่องดื่มเหลือด้วยสุดท้ายพอดี บังเอิญเองชั้น ป. 2 วิ่งมาเข้าแถวรับแจกด้วย เพราะยังไม่ได้ ถ้านักเรียนเป็นสุชาตินักเรียนจะยกเครื่องดื่มด้วยนั้นให้ห้องหรือไม่
- ให้ เพราะอยากให้นักเรียนได้ดื่ม
  - ให้ เพราะจะได้ชื่อว่าเป็นผู้เสียสละ
  - ไม่ให้ เพราะเป็นสิทธิ์ของตนที่ควรจะได้
22. ในวันอาทิตย์ สาวิตรีตั้งใจจะไปดูภาพยนตร์ในรอบบ่าย 2 โมงกับคุณแม่ แต่เรวดีมาหาสาวิตรีที่บ้าน ขอเรื่องสาวิตรีช่วยนำทางไปบ้านของพิมพ์พร เพราะมีธุระด่วนต้องรีบไปให้ทันในเวลาบ่าย 2 โมง ถ้านักเรียนเป็นสาวิตรี นักเรียนจะพาไปหรือไม่
- ไม่พาไป เพราะจะไปดูภาพยนตร์ไม่ทัน
  - พาไป เพราะทนเรวดีขอร้องไม่ได้
  - พาไป เพราะเรวดีมีธุระสำคัญ
23. วิชาภาษาไทย วิไลตั้งใจฟังครูสอนแต่ก็ฟังไม่รู้เรื่อง เพราะก้องกับโหน่งคุยกันเสียงดัง วิไลจึงบอกให้เพื่อนทั้งสองหยุดคุย ถ้านักเรียนเป็นก้องกับโหน่ง นักเรียนจะอย่างไร
- คุยต่อไปและไม่สนใจคำเตือน
  - คุยต่อไปโดยใช้เสียงเบาลง
  - หยุดคุยและตั้งใจเรียน
24. สาธารณสุขส่งเจ้าหน้าที่มาโรงเรียน เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางด้านดูแลรักษาร่างกายได้มีการฉายภาพยนตร์ให้นักเรียนดูด้วย คุณครูจึงให้นักเรียนชั้นต่าง ๆ เข้าแถวไปที่ห้องประชุม นักเรียนหลายชั้นเบียดเสียดกันแน่น บังเอิญเอง ๆ เขี่ยบเท้าของพี่ชั้น ป. 6 ถ้านักเรียนเป็นพี่ชั้น ป. 6 นักเรียนจะอย่างไร
- เขี่ยบเท้าห้องกลับคืนมา
  - เดินหลบ ๆ ออกจากบริเวณนั้น
  - ช่วยจัดแถวใหม่ที่ได้เดินได้สะดวกขึ้น
25. เวลาเที่ยง นักเรียนทุกคนต่างก็ออกจากห้องเรียนไปโรงอาหาร แต่ใสลีมีมัดแต่หากล่องข้าวหาทำอะไรก็ไม่พบ เมื่อเที่ยงจึงไม่ได้ทานข้าว ต่อมาธงชัยรับสารภาพกับใสลีว่าได้เอาข้าวของใสลีไปทาน เพราะหิวมาก ถ้านักเรียนเป็นใสลี นักเรียนจะโกรธหรือไม่

- ก. โกรธ เพราะไม่นึกถึงความหิวของผู้ที่นั่งเลย
- ข. ไม่โกรธ เพราะชงชงัยมาสารภาพ
- ค. ไม่โกรธ เพราะได้กล่องข้าวคืนแล้ว
26. เพื่อน ๆ สนใจจะไปเที่ยวพิพิธภัณฑสถานสัตว์น้ำ จึงนัดพบกันเวลา 09.00 น. หน้าทางเข้าพิพิธภัณฑสถาน เมื่อใกล้ถึงเวลา เพื่อน ๆ ต่างมาทันเกือบครบแล้ว ยังขาดอยู่แต่วัฒนายังไม่มา เพื่อน ๆ ก็คอยอย่างใจจดใจจ่อ สักครู่ใหญ่วัฒนาก็มา รีบขอโทษเพื่อน ๆ ที่มาช้า ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะตำหนิวัฒนาหรือไม่
- ก. ไม่ตำหนิ เพราะเขาอาจมีความจำเป็นกระทันหัน
- ข. ไม่ตำหนิ เพราะเป็นเพื่อนที่สนิทกันมาก
- ค. ตำหนิ เพราะนัดแล้วไม่มาตามนัด
27. วันเสาร์พจนิตดิศุระ จึงวานน้องช่วยจดเรื่องราวเกี่ยวกับอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยให้ด้วย พอถึงเวลาเย็นน้องก็ยื่นสมุดจดให้ พจนิเปิดอ่านก็ดูน้องทันที เพราะที่จดไม่ใช่เรื่องราวของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย แต่กลับเป็นอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ถ้านักเรียนเป็นพจนิ นักเรียนจะดูน้องหรือไม่
- ก. ดู เพราะครั้งต่อไปจะได้ไม่ทำผิดอีก
- ข. ไม่ดู เพราะทุกคนย่อมทำผิดพลาดกันได้
- ค. ไม่ดู เพราะกลัวน้องจะไม่ช่วยทำให้อีก
28. สุรีย์ยืมหนังสือที่โด่งดังมากไปอ่าน และทำหายขณะกลับบ้าน นึกเท่าไรก็นึกไม่ออกว่าลืมหนังสือไว้ที่ไหน สุรีย์พยายามหาทุกแห่งที่คิดว่าจะลืมไว้ แต่ไม่พบ เมื่อถึงวันที่สุรีย์จะต้องคืนโด่งจึงเล่าให้โด่งฟังและยอมรับผิด ถ้านักเรียนเป็นโด่ง นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ให้สุรีย์ไปหาซื้อมาคืนแทน
- ข. จะจดจำไว้วันหลังจะไม่ให้ยืมอีก
- ค. ให้เวลาสุรีย์คิดทบทวนและหามาคืน ถ้าไม่พบก็ไม่เป็นไร
29. จุ่มนั่งโต๊ะเดียวกับก้อย จุ่มเป็นเด็กซุกซน วันหนึ่งก้อยนั่งชิงช้า จุ่มแก๊งแก๊งแรง ๆ จนก้อยตกลงมาถึงกับหัวแตก จุ่มตกใจมากพยายามขอโทษก้อยเป็นการใหญ่ ถ้านักเรียนเป็นก้อย นักเรียนจะอภัยให้หรือไม่

- ก. ให้ เพราะจุ่มรู้ตัวว่าทำผิด
- ข. ให้ เพราะเราเป็นเพื่อนกัน
- ค. ไม่ให้ เพราะมีเจตนาแกล้ง

30. รำไพเป็นเพื่อนที่ดีกับทุก ๆ คน ช่วยดูแลความเรียบร้อยของห้องเรียน จัดข้าวของต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย บอจจิตเป็นคนพูดอะไรไม่ค่อยคิด ได้พูดว่ารำไพทำอย่างนี้เพื่อเอาหน้า ถ้านักเรียนเป็นรำไพ นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ช่วยดูแลห้องเรียนตามปกติ
  - ข. ลดการดูแลห้องเรียนลง ทำเท่าที่จำเป็น
  - ค. เลิกช่วยดูแลความเรียบร้อยของห้องเรียน
31. หลังจากร่วมกันทำงานกลุ่ม เรื่องป่าไม้เสร็จแล้ว เพื่อน ๆ ก็มอบความรับผิดชอบให้สมศรี นำรายงานมาส่งคุณครูในพรุ่งนี้ แต่ปรากฏว่าสมศรีลืมเอามา ซึ่งถ้าไม่มีงานส่งจะถูกหักคะแนนทั้งกลุ่ม ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนในกลุ่มเดียวกันกับสมศรี นักเรียนจะต่อว่าสมศรีหรือไม่
- ก. ไม่ เพราะสมศรีไม่เจตนาให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้
  - ข. ไม่ เพราะไม่อยากจะโกรธสมศรี
  - ค. ต่อว่า เพราะเป็นต้นเหตุให้คุณครูหักคะแนน
32. นัยนาเป็นคนสวย หุ่นดี เล่นกีฬาเก่ง แต่เรียนหนังสือไม่เก่ง ซึ่งเป็นจุดเสียที่เพื่อน ๆ มักจะนำมาล้อเลียนอยู่เสมอ ถ้านักเรียนเป็นนัยนา นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ทนไม่ได้จะต้องล้อเลียนกลับคืนบ้าง
  - ข. ไม่เป็นไรถ้าเพื่อนล้อเลียนแล้วมีความสุข
  - ค. จะโกรธถ้าคนที่ล้อเลียนไม่ใช่เพื่อนของตน
33. วุฒิกำปฏิทินปีใหม่แจกให้เพื่อนที่สนิท วิทย์เห็นก็อยากได้จึงไปขอวุฒิกำ วุฒิบอกว่าหมดแล้ว ต่อมาพักเที่ยงปฏิทินของสมเกียรติหายไป เพื่อน ๆ คิดว่าวิทย์ต้องเป็นคนเอาไปแน่ ๆ จึงคาดคั้นเอาที่วิทย์ วิทย์ปฏิเสธ แต่ไม่มีใครเชื่อ ไม่นานสมเกียรติบอกว่าพบแล้ว เพื่อน ๆ พากันขอโทษวิทย์ ถ้านักเรียนเป็นวิทย์ นักเรียนจะยกโทษให้หรือไม่
- ก. ไม่ยกโทษให้ เพราะเพื่อนไม่เชื่อใจตน
  - ข. ยกโทษให้ เพราะเพื่อนเข้าใจผิด
  - ค. ยกโทษให้ เพราะไม่อยากจะเรื่องกับเพื่อน

34. ก่อนจะถึงวันเด็ก ทางโรงเรียนจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียนทุกคน แล้วนักเรียนก็ได้ทานอาหารกลางวันร่วมกัน ดาวใจถือจานข้าวเดิมมาที่โต๊ะ ขณะที่วุฒิชัยก้มหยิบช้อนที่ตก พอลุกขึ้นก็ชนจากข้าวของดาวใจตก อาหารหกรดตัววุฒิชัย วุฒิชัยตกใจรีบขอโทษดาวใจ ถ้านักเรียนเป็นดาวใจ นักเรียนจะพูดอย่างไร
- ต่อว่าวุฒิชัยทำไมไม่รู้จักระมัดระวังบ้าง
  - ขอโทษที่เราสองคนต่างก็ไม่ระมัดระวัง
  - ช่างเถอะวันนี้โชคร้ายจริง
35. หลังจากเลิกเรียนแล้ว บิบัติเดินกลับบ้านพร้อมกับมานะ มานะถือข้าวของเต็มไปหมดไม่ได้ขอให้ใครช่วย แต่บิบัติก็ช่วยมานะถือ ถ้านักเรียนเป็นบิบัติ นักเรียนจะทำเช่นนี้หรือไม่
- ทำ เพราะโอกาสหน้ามานะจะได้ช่วยถือให้บิบัติบ้าง
  - ทำ เพราะอยากช่วยมานะ
  - ไม่ทำ เพราะมานะถือได้อยู่แล้ว
36. จงจิตเป็นคนขยันเรียน เมื่อคุณครูให้งานหลายอย่าง จงจิตจะพยายามทำงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเพื่อนเสมอ เมื่อมีเวลาว่าง จงจิตจะช่วยทำให้เพื่อนคนที่ยังทำไม่เสร็จแม้ว่าเพื่อนจะไม่ได้ขอร้องก็ตาม ถ้านักเรียนเป็นจงจิต นักเรียนจะทำอย่างจงจิตหรือไม่
- ทำ เพราะต้องการช่วยงานของเพื่อนให้เสร็จ
  - ทำ เพราะจะเป็นที่รักของเพื่อน
  - ไม่ทำ เพราะงานของใครก็ควรจะทำเอง
37. บ้านของวิชัยอยู่ห่างไกลจากตลาด เมื่อวิชัยจะไปตลาด มักจะถามคนในบ้านและเพื่อนบ้านเสมอ เพราะอาจจะมีใครฝากซื้อของ ถ้านักเรียนเป็นวิชัยนักเรียนจะทำอย่างวิชัยหรือไม่
- ไม่ทำ เพราะไปไหนไม่ชอบหิ้วของพะรุงพะรัง
  - ทำ เพราะอยากอำนวยความสะดวกให้กับทุกคน
  - ทำ เพราะจะได้มีคนรักมาก ๆ
38. สันต์เป็นเด็กยากจน อาศัยอยู่กับแม่และน้อง ๆ หลายคน บางวันสันต์ไม่ได้ไปโรงเรียนต้องอยู่บ้านเลี้ยงน้อง ทำให้ต้องขาดเรียนบ่อย ๆ จนเรียนตามเพื่อน ๆ ไม่ทัน ถ้านักเรียนอยู่ห้องเดียวกับสันต์ นักเรียนจะช่วยสันต์หรือไม่

- ก. จะช่วยเหลือถ้าสันต์เป็นเพื่อนสนิท
 ข. ช่วยแนะนำบทเรียนที่สันต์ตามเพื่อนไม่ทัน
 ค. ไม่ช่วย เพราะมีครูสอนซ่อมเสริมอยู่แล้ว
39. วันเปิดเทอม นักเรียนเข้าใหม่คนหนึ่งชื่อเพ็ญ มาจากโรงเรียนราษฎร์ พอมารเรียนที่นั่นก็ไม่รู้จักใครเลย ไม่คุ้นเคยกับเพื่อน ๆ และสภาพโรงเรียน ถ้านักเรียนอยู่ห้องเดียวกับเพ็ญ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
- ก. แนะนำตนเองให้เพ็ญรู้จักก่อน
 ข. บอกให้เพ็ญมาแนะนำตัวเองก่อน
 ค. แสดงตัวให้เพ็ญรู้ว่าเราเรียนอยู่ห้องเดียวกัน
40. ขณะที่กำลังเรียนวิชาพลศึกษา คุณครูให้นักเรียนฝึกกายบริหารท่าต่าง ๆ เพื่อนของนักเรียนบางคนทำไม่ได้ คุณครูจึงให้ไปฝึกซ้อมเองนอกเวลา นิดซึ่งทำไม่ได้ มาขอร้องนักเรียนช่วยฝึกให้ด้วย นักเรียนจะช่วยหรือไม่
- ก. ช่วย เพราะอยากให้นิดทำได้
 ข. ช่วย เพราะไม่อยากเสียเพื่อน
 ค. ไม่ช่วย เพราะตนไม่มีเวลาพอที่จะฝึกซ้อมให้นิด
41. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันเพื่อแสดงบทบาทสมมติ เรื่องใดก็ได้ นักเรียนเข้ากลุ่มประชุมกันว่าจะแสดงเรื่องอะไรดี เพื่อน ๆ ก็ยกเรื่องต่าง ๆ หลายเรื่อง ในที่สุดที่ประชุมลงมติว่าจะแสดงเรื่องสังข์ทอง แต่จินตนาคนเดียวไม่เห็นด้วย ถ้านักเรียนเป็นจินตนา นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. คัดค้านและไม่ร่วมฝึกซ้อมด้วย
 ข. คัดค้านแต่ให้ความร่วมมือในการฝึกซ้อม
 ค. ยอมรับและให้ความร่วมมือในการฝึกซ้อม
42. ทางโรงเรียนจัดงานประจำปี มีการแสดงของนักเรียนชั้นป. 6 ร่วมด้วย เพื่อน ๆ ที่ออกแสดงก็เตรียมแต่งตัวกัน กรองทิพย์มาช่วยเพื่อน ๆ แต่งตัว เมื่อเห็นสมศรีแต่งตัวยังไม่ดีก็ช่วยแนะนำให้ ถ้านักเรียนเป็นสมศรี นักเรียนจะรู้สึกและปฏิบัติอย่างไร
- ก. ดีใจที่เพื่อนให้ความสนใจ
 ข. นึกขบใจกรองทิพย์ที่มาช่วยแนะนำให้
 ค. หงุดหงิดใจและไม่สนใจในคำติของกรองทิพย์

43. คุณครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันทำรายงานเรื่องการเมืองของไทย กลุ่มของเกียรติจึงได้หารือกันเพื่อวางแผนค้นคว้า แต่ละคนออกความคิดเห็นต่างกัน จึงไม่สามารถตกลงกันได้ ถ้านักเรียนเป็นเกียรติ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ความคิดของใครก็ทำตามความคิดเห็น
- ข. พยายามให้เพื่อน ๆ ทำตามความคิดของตน
- ค. นำความคิดเห็นต่าง ๆ ของเพื่อน ๆ มาสรุปเป็นข้อยุติ

44. คุณพ่อของตะวันต้องการให้ตะวันเรียนหมอ จะได้ช่วยรักษาพ่อเมื่อยามเจ็บป่วย แต่ตะวันไม่ยอมเรียนหมอโดยอ้างว่าตนเองไม่ถนัด อาจจะไม่สำเร็จก็ได้ ตะวันชอบเรียนวิศวะ จึงขออนุญาตคุณพ่อให้ตนเรียนวิศวะแทน ถ้านักเรียนเป็นพ่อของตะวันนักเรียนจะอนุญาตหรือไม่

- ก. อนุญาต เพราะความคิดเห็นของลูกมีเหตุผล
- ข. อนุญาต เพราะเห็นใจลูกที่อยากเรียนวิศวะ
- ค. ไม่อนุญาต เพราะเป็นลูกต้องเรียนตามใจพ่อ

45. ในช่วงโมง กพอ. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันประกอบอาหาร เมื่อทำเสร็จแล้วก็นำส่งคุณครู ส่วนที่เหลือก็แจกจ่ายให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นทานกัน พอเพื่อน ๆ ทานแล้ว เพื่อน ๆ ก็พูดวิจารณ์ว่าอาหารจืด และรสชาติยังไม่ดีด้วย ถ้านักเรียนเป็นคนทำ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ต่อว่าเพื่อน ๆ ที่ดัดทานที่
- ข. ไม่แบ่งให้เพื่อนที่พูดมากทานอีก
- ค. นำคำติชมไปแก้ไขในการทำครั้งต่อไป

46. สัปดาห์โรคฟัน ครูให้นักเรียนชั้น ป.6 เขียนเรียงความเกี่ยวกับเรื่องฟัน แล้วอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง เพื่อคัดเลือกเป็นตัวแทนห้องส่งเข้าประกวด มรกตอ่านเรียงความของเขาให้เพื่อน ๆ ฟัง เพื่อน ๆ ก็บอกว่าเนื้อหาไม่ต่อเนื่อง ภาษาไม่สละสลวย และยังใช้คำไม่ดีถ้านักเรียนเป็นมรกต นักเรียนจะคิดอย่างไร

- ก. ครั้งนี้ยังเขียนไม่ดี ครั้งต่อไปน่าจะดีขึ้น
- ข. พวกเขาโหดแต่ดี ตัวเองก็เขียนไม่ได้เรื่องเช่นกัน
- ค. จุติบทพร้อมต่าง ๆ ที่เพื่อน ๆ เสนอมาจะนำไปแก้ไข

47. เพื่อน ๆ ในกลุ่มขอความคิดเห็นชมป้ายนิเทศที่จัดไปแล้ว ปรึกษาเห็นว่ามียหลายแห่งที่ต้องปรับปรุง จึงจะสมบูรณ์ แต่ปรึกษากลับเพื่อนจะโกรธ เมื่อติไปแล้ว ถ้านักเรียนเป็นปรึกษานักเรียนจะให้ความความคิดเห็นหรือไม่
- ให้ เพราะจะได้นำไปแก้ไข
  - ให้ เพราะจะได้รู้ว่าฝีมือยังไม่เข้าขั้น
  - ไม่ให้ เพราะอาจจะผิดใจกับเพื่อน
48. ในการประชุมกัน ปรากฏว่าเพื่อน ๆ ไม่ยอมรับความคิดเห็นของจัดรัชย์ แม้ว่าเขาจะพยายามหาเหตุผลมาอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟังสักเพียงใดก็ตาม เพื่อน ๆ ในกลุ่มก็ไม่เห็นด้วย ถ้านักเรียนเป็นจัดรัชย์ นักเรียนจะทำอย่างไร
- ยอมรับความคิดเห็นของกลุ่มแม้นตนเองจะไม่เห็นด้วย
  - อาศัยที่เป็นหัวหน้ากลุ่มบังคับให้เพื่อน ๆ ยอมรับ
  - หาโอกาสที่จะเสนอความคิดเห็นนั้นอีกครั้ง
49. คุณพ่อจะซื้อโต๊ะเขียนหนังสือให้เดือนเต็ม เพราะตัวเก่าเล็กไปสำหรับเดือนเต็ม จึงขอความคิดเห็นจากสมาชิกในครอบครัว คุณแม่บอกว่าตัวเก่ายังพอใช้ได้ ส่วนที่สาวของเดือนเต็มให้ความเห็นเห็นว่าเดือนเต็มโตแล้ว อาจใช้ตัวเก่าไม่สะดวก ถ้านักเรียนเป็นคุณแม่ของเดือนเต็ม นักเรียนจะทำอย่างไร
- ซื้อให้ใหม่ เพราะเป็นความต้องการของทุกคน
  - ซื้อให้ใหม่ เพราะเห็นด้วยกับเหตุผลของท่าน
  - ไม่ซื้อให้ เพราะคิดว่าตัวเก่ายังใช้ได้
50. ใกล้จะถึงวันไหว้ครู นักเรียนชั้น ป.6 ได้ปรึกษาหารือกัน และได้ขอสรุปว่าให้จัดพานโดยใช้แบบในหนังสือนิตยสาร แล้วแบ่งกลุ่มกันไปรับผิดชอบเรื่องวัสดุ วีระ เป็นหัวหน้าห้องถามเพื่อน ๆ ว่าเห็นชอบตามนี้หรือไม่ ถ้าเป็นนักเรียนจะมีความคิดเห็นอย่างไร
- เห็นด้วย เพราะตรงกับที่คิดไว้
  - เห็นด้วย เพราะเป็นความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่
  - ไม่เห็นด้วย เพราะไม่ใช่ความคิดเห็นของตน
51. วันหยุดสมคิดพาเพื่อน 2 คนไปทานอาหารเที่ยงที่ร้านค้าแห่งหนึ่ง บองจิตสงสัยว่าร้านนี้คงไม่อร่อย จึงขอความเห็นจากรัตนาและสมคิด สมคิดให้เหตุผลว่าอาหารร้านนี้พอทานได้ แต่ที่ลำคอร้านนี้สะอาด รตนเห็นด้วย ถ้านักเรียนเป็นบองจิตจะทานอาหารร้านนี้หรือไม่

- ก. ทาน เพราะเหตุผลของเพื่อนมีเหตุมีผล
 ข. ทาน เพราะเกรงใจเพื่อนที่พามาทานข้าวร้านนี้
 ค. ไม่ทาน เพราะตนคิดว่าไม่อร่อย
52. อรวรรณ แต่งตัวสวยเพื่อที่จะไปงานวันเกิดของเพื่อน พี่สาวเตือนว่าควรจะใช้เครื่องประดับธรรมดา อย่าแต่งให้หรูหรามากนัก คุณแม่ก็มีความเห็นเช่นเดียวกับพี่สาว บอกให้อรวรรณไปเปลี่ยน ถ้านักเรียนเป็นอรวรรณ นักเรียนจะเปลี่ยนหรือไม่
- ก. เปลี่ยน เพราะไม่อยากขัดใจแม่
 ข. เปลี่ยน เพราะเป็นจริงอย่างที่พี่สาวและแม่เตือน
 ค. ไม่เปลี่ยน เพราะไม่เชื่อว่าพี่สาวจะหวังดี
53. ไฟไหม้ที่บ้านของนางม้วนซึ่งมีฐานะยากจนทำให้ครอบครัวของนางม้วนสิ้นเนื้อประดาตัว เพื่อนบ้านต่างช่วยกันบริจาค บ้านของมานีมีฐานะไม่ต่างจากนางม้วนนัก ถ้านักเรียนเป็นมานี นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ช่วยเหลือตอบแทนที่นางม้วนเคยมีน้ำใจกับมานี
 ข. ช่วยเหลือบ้างไม่ให้เพื่อนตำหนิว่าเป็นคนเล้งน้ำใจ
 ค. ช่วยเหลือเพราะสงสารนางม้วนที่ประสบเคราะห์กรรม
54. ห้องสมุดมีหนังสือในเรื่องที่นักเรียนใช้ทำรายงานเพียง 1 เล่ม พรชัยมายืมเป็นคนแรกและรู้ว่าเพื่อน ๆ อื่นหลายคนจำเป็นต้องใช้เหมือนกัน กำลังรอที่จะยืมต่อจากพรชัย ถ้านักเรียนเป็นพรชัยนักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ยืมไปแล้วรีบอ่านเพื่อจะส่งคืนโดยเร็ว
 ข. ยืมไปจนครบกำหนดจึงจะส่งคืน
 ค. ยืมต่อไปจนกว่าจะทำงานเสร็จ
55. บองใจเป็นนักเรียนที่ขยันเรียนมากมาโรงเรียนสม่ำเสมอ วันนี้บองใจไม่ได้มาโรงเรียน น้องสาวของบองใจบอกว่า บองใจประสบอุบัติเหตุ ได้รับบาดเจ็บนอนรักษาตัวที่บ้านเพื่อน ๆ จึงพากันไปเยี่ยม นักเรียนจะมีความรู้สึกต่อบองใจอย่างไร
- ก. อยากจะให้เธอหายป่วยเร็ว ๆ
 ข. บาดเจ็บเพียงเล็กน้อยไม่ช้าก็หาย
 ค. ขาดความระมัดระวังถึงได้บาดเจ็บขนาดนี้

56. อากาศเริ่มหนาวแล้ว เพื่อน ๆ จะสวมเสื้อกันหนาวมาโรงเรียน แต่ราตรีไม่มีเสื้อกันหนาว จะสวม จึงต้องทนต่อความหนาวเย็น เวลาพักราตรีมักจะยืนตากแดดเสมอ เพื่อให้ร่างกายอบอุ่น ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของราตรี นักเรียนจะคิดอย่างไร

- ก. ความหนาวช่างทรมาณอย่างนี้เอง
- ข. เขาไม่น่ามาเรียนโรงเรียนนี้เลย
- ค. เราน่าจะเอาเสื้อกันหนาวมาเผื่อเขา

57. กรองกับแก้วเป็นที่นั่งกัน มักจะทะเลาะกันอยู่เสมอ พอแม่กลับจากทำงานด้วยความเหน็ดเหนื่อย เมื่อพบทั้งสองทะเลาะกัน แม่รู้สึกลุ่มใจและปวดหัวมาก ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะทำอย่างนั้นหรือไม่

- ก. ทำ เพราะแม่รักลูกไม่เท่ากัน
- ข. ไม่ทำ เพราะสงสารแม่ที่ต้องทำงานหนัก
- ค. ไม่ทำ เพราะถ้าแม่ป่วยจะไปทำงานไม่ได้

58. มานิตอาศัยอยู่กับพ่อสองคน ต่อมาพ่อของมานิตป่วยต้องเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาล หมอบอกว่าพ่อของมานิตป่วยเป็นมะเร็งในตับ มานิตรู้ว่าพ่อมีอาการหนัก ความหวังที่จะหายแทบไม่มี เขาจึงเฝ้าดูแลพ่อของเขาทุกวัน ไม่มีกำลังใจที่จะเรียนหนังสือ ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของมานิต นักเรียนจะช่วยเหลือนานิตอย่างไร

- ก. ช่วยคอยถามอาการพ่อของมานิต
- ข. ช่วยปลอบใจและให้กำลังใจ
- ค. ช่วยไม่ได้เพราะไม่ใช่หมอ

59. บริเวณหน้าโรงเรียนมีน้ำขัง อนงค์เดินมาโรงเรียนในตอนเช้า ขณะนั้นก็มีรถยนต์แล่นผ่านมาด้วยความเร็ว ทำให้น้ำที่ขังอยู่กระเด็นถูกอนงค์จนตัวเปียกหมด เข้านอนงค์ต้องยืนรอให้เสื้อผ้าแห้ง สายใจเห็นเช่นนั้นจึงพาอนงค์ไปเปลี่ยนเสื้อผ้าที่บ้านของเพื่อนใกล้ ๆ โรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นสายใจ นักเรียนช่วยอนงค์หรือไม่

- ก. ไม่ช่วย เพราะอนงค์ไม่ใช่เพื่อนสนิท
- ข. ช่วย เพราะอนงค์เป็นเพื่อนเรียนห้องเดียวกัน
- ค. ช่วย เพราะนักเรียนคนใดได้รับความเดือดร้อนก็ควรช่วยเหลือ

60. วันสุดท้ายของการเข้าค่ายลูกเสือ คุณครูให้ลูกเสือเดินทางไกลในช่วยบ่าย ซึ่งมีอากาศร้อนจัด บางคนไม่มีประสบการณ์ในการเดินระยะไกล ๆ มาก่อนจะรู้สึกท้อเหนื่อยทั้งหัวและเท้าก็ปวดระบม ถ้านักเรียนเห็นเพื่อน ๆ เป็นอย่างนี้ นักเรียนจะอย่างไร
- ก. บอกเพื่อนให้อดทนอีกไม่ไกลก็จะถึงแล้ว
  - ข. ช่วยเร่งให้เพื่อนรีบเดินจะได้ถึงที่หมายเร็ว ๆ
  - ค. จะรีบ ๆ เดินให้ถึงที่หมายตามกำหนดเวลา

